

Beheersaspect			Van toepassing	Geïmplementeerd	Rechtvaardiging			
			Ja / Nee	Ja / Niet	WE	CE	BR	RA
A.5	Organisatorische beheersmaatregelen	Beheersmaatregel						
A.5.1	Beleidsregels voor informatiebeveiliging	Informatiebeveiligingsbeleid en onderwerpspecifieke beleidsregels moeten worden gedefinieerd, goedgekeurd door het management, gepubliceerd, gecommuniceerd aan en erkend door relevant personeel en relevante belanghebbenden en met geplande tussenpozen en als zich significante wijzigingen voordoen, worden beoordeeld.	Ja	Ja			X	X
A.5.2	Rollen en verantwoordelijkheden bij informatiebeveiliging	Het management moet van al het personeel eisen dat ze informatiebeveiliging toepassen overeenkomstig de behoeften van de organisatie.	Ja	Ja			X	X
A.5.3	Functiescheiding	Conflicterende taken en conflicterende verantwoordelijkheden moeten worden gescheiden.	Ja	Ja			X	X
A.5.4	Managementverantwoordelijkheden	Het management moet van al het personeel eisen dat ze informatiebeveiliging toepassen overeenkomstig het vastgestelde informatiebeveiligingsbeleid, de onderwerpspecifieke beleidsregels en procedures van de organisatie.	Ja	Ja			X	X
A.5.5	Contact met overheidsinstanties	De organisatie moet contact met de relevante instanties leggen en onderhouden.	Ja	Ja				X
A.5.6	Contact met speciale belangengroepen	De organisatie moet contacten met speciale belangengroepen of andere gespecialiseerde beveiligingsfora en beroepsverenigingen leggen en onderhouden.	Ja	Ja			X	X
A.5.7	Informatie en analyses over dreigingen	Informatie met betrekking tot informatiebeveiligingsdreigingen moet worden verzameld en geanalyseerd om informatie over dreigingen te produceren.	Ja	Ja			X	X
A.5.8	Informatiebeveiliging in projectmanagement	Informatiebeveiliging moet worden geïntegreerd in projectmanagement.	Ja	Ja			X	X
A.5.9	Inventarisatie van informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen	Er moet een inventarislijst van informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen, met inbegrip van de eigenaren, worden opgesteld en onderhouden.	Ja	Ja			X	X
A.5.10	Aanvaardbaar gebruik van informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen	Regels voor het aanvaardbaar gebruik van en procedures voor het omgaan met informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen moeten worden geïdentificeerd, gedocumenteerd en geïmplementeerd.	Ja	Ja			X	X
A.5.11	Retourneren van bedrijfsmiddelen	Personeel en andere belanghebbenden, al naargelang de situatie, moeten alle bedrijfsmiddelen van de organisatie die ze in hun bezit hebben bij beëindiging van hun dienstverband, contract of overeenkomst retourneren.	Ja	Ja			X	X
A.5.12	Classificeren van informatie	Informatie moet worden geclassificeerd volgens de informatiebeveiligingsbehoeften van de organisatie, op basis van de eisen voor vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en relevante eisen van belanghebbenden.	Ja	Ja			X	X
A.5.13	Labelen van informatie	Om informatie te labelen moet een passende reeks procedures worden ontwikkeld en geïmplementeerd in overeenstemming met het informatieclassificatieschema dat is vastgesteld door de organisatie.	Ja	Ja			X	X
A.5.14	Overdragen van informatie	Er moeten regels, procedures of overeenkomsten voor informatieoverdracht zijn ingesteld voor alle soorten van communicatiefaciliteiten binnen de organisatie en tussen de organisatie en andere partijen.	Ja	Ja			X	X
A.5.15	Toegangsbeveiliging	Er moeten regels op basis van bedrijfs- en informatiebeveiligingsbehoefte worden vastgesteld en geïmplementeerd om de fysieke en logische toegang tot informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen te beheersen.	Ja	Ja			X	X
A.5.16	Identiteitsbeheer	De volledige levenscyclus van identiteiten moet worden beheerd.	Ja	Ja			X	X
A.5.17	Beheer van authenticatie-informatie	De toewijzing en het beheer van authenticatie-informatie moet worden beheerd door middel van een beheerproces waarvan het adviseren van het personeel over de juiste manier van omgaan met authenticatie-informatie deel uitmaakt.	Ja	Ja			X	X
A.5.18	Toegangsrechten	Toegangsrechten voor informatie en andere gerelateerde bedrijfsmiddelen moeten worden verstrekt, beoordeeld, aangepast en verwijderd overeenkomstig het onderwerpspecifieke beleid en de regels inzake toegangsrechten van de organisatie.	Ja	Ja			X	X
A.5.19	Informatiebeveiliging in leveranciersrelaties	Er moeten processen en procedures worden vastgesteld en geïmplementeerd om de informatiebeveiligingsrisico's in verband met het gebruik van producten of diensten van de leverancier te beheersen.	Ja	Ja			X	X
A.5.20	Adresseren van informatiebeveiliging in leveranciersovereenkomsten	Relevante informatiebeveiligingsbehoefte moeten worden vastgesteld en met elke leverancier op basis van het type leveranciersrelatie worden overeengekomen.	Ja	Ja			X	X
A.5.21	Beheren van informatiebeveiliging in de ICT-keten	Er moeten processen en procedures worden bepaald en geïmplementeerd om de informatiebeveiligingsrisico's in verband met de toeleveringsketen van ICT-producten en -diensten te beheersen.	Ja	Ja			X	X
A.5.22	Monitoren, beoordelen en beheren van wijzigingen van leveranciersdiensten	De organisatie moet de informatiebeveiligingspraktijken en de dienstverlening van leveranciers regelmatig monitoren, beoordelen, evalueren en veranderen daaraan beheren.	Ja	Ja			X	X
A.5.23	Informatiebeveiliging voor het gebruik van clouddiensten	Processen voor het aanschaffen, gebruiken, beheren en beëindigen van clouddiensten moeten overeenkomstig de informatiebeveiligingsbehoefte van de organisatie worden opgesteld.	Ja	Ja			X	X
A.5.24	Plannen en voorbereiden van het beheer van informatiebeveiligingsincidenten	De organisatie moet plannen opstellen voor, en zich voorbereiden op, het beheren van informatiebeveiligingsincidenten door processen, rollen en verantwoordelijkheden voor het beheer van informatiebeveiligingsincidenten te definiëren, vast te stellen en te communiceren.	Ja	Ja			X	X
A.5.25	Beoordelen van en besluiten over informatiebeveiligingsgebeurtenissen	De organisatie moet informatiebeveiligingsgebeurtenissen beoordelen en beslissen of ze moeten worden gecategoriseerd als informatiebeveiligingsincidenten.	Ja	Ja			X	X
A.5.26	Reageren op informatiebeveiligingsincidenten	Op informatiebeveiligingsincidenten moet worden gereageerd in overeenstemming met de gedocumenteerde procedures.	Ja	Ja			X	X
A.5.27	Leren van informatiebeveiligingsincidenten	Kennis die is opgedaan met informatiebeveiligingsincidenten moet worden gebruikt om de beheersmaatregelen voor informatiebeveiliging te versterken en te verbeteren.	Ja	Ja			X	X
A.5.28	Verzamelen van bewijsmateriaal	De organisatie moet procedures vaststellen en implementeren voor het identificeren, verzamelen, verkrijgen en bewaren van bewijs met betrekking tot informatiebeveiligingsgebeurtenissen.	Ja	Ja			X	X
A.5.29	Informatiebeveiliging tijdens een verstoring	De organisatie moet plannen maken voor het op het passende niveau waarborgen van de informatiebeveiliging tijdens een verstoring.	Ja	Ja			X	X
A.5.30	ICT-gereedheid voor bedrijfscontinuïteit	De ICT-gereedheid moet worden gepland, geïmplementeerd, onderhouden en getest op basis van bedrijfscontinuïteitsdoelstellingen en ICT-continuïteitseisen.	Ja	Ja			X	X
A.5.31	Wettelijke, statutaire, regelgevende en contractuele eisen	Wettelijke, statutaire, regelgevende en contractuele eisen die relevant zijn voor informatiebeveiliging en de aanpak van de organisatie om aan deze eisen te voldoen, moeten worden geïdentificeerd, gedocumenteerd en actueel behouden.	Ja	Ja			X	X
A.5.32	Intellectuele-eigendomsrechten	De organisatie moet passende procedures implementeren om intellectuele-eigendomsrechten te beschermen.	Ja	Ja			X	X
A.5.33	Beschermen van registraties	Registraties moeten worden beschermd tegen verlies, vernietiging, vervalsing, toezien door onbevoegden en onoorloofde vrijgave.	Ja	Ja			X	X
A.5.34	Privacy en bescherming van persoonsgegevens	De organisatie moet de eisen met betrekking tot het behoud van privacy en de bescherming van persoonsgegevens volgens de toepasselijke wet- en regelgeving en contractuele eisen identificeren en eraan voldoen.	Ja	Ja			X	X
A.5.35	Onafhankelijke beoordeling van informatiebeveiliging	De aanpak van de organisatie ten aanzien van het beheer van informatiebeveiliging en de implementatie ervan, met inbegrip van mensen, processen en technologieën, moeten onafhankelijk en met geplande tussenpozen of zodra zich belangrijke veranderingen voordoen, worden heroordeeld.	Ja	Ja			X	X
A.5.36	Naleving van beleid, regels en normen voor informatiebeveiliging	De naleving van het informatiebeveiligingsbeleid, het onderwerpspecifieke beleid, regels en de normen van de organisatie moet regelmatig worden heroordeeld.	Ja	Ja			X	X
A.5.37	Gedocumenteerde bedieningsprocedures	Bedieningsprocedures voor informatieverwerkende faciliteiten moeten worden gedocumenteerd en beschikbaar worden gesteld aan het personeel dat ze nodig heeft.	Ja	Ja			X	X
A.6	Mensgerichte beheersmaatregelen							

Beheersaspect		Van toepassing Ja / Nee	Geïmplementeerd Ja / Niet	Rechtvaardiging			
				WE	CE	BR	RA
A.6.1	Screening	Ja	Ja		X		X
A.6.2	Arbeidsovereenkomst	Ja	Ja	X			X
A.6.3	Bewustwording van, opleiding en training in informatiebeveiliging	Ja	Ja			X	X
A.6.4	Disciplinaire procedure	Ja	Ja			X	X
A.6.5	Verantwoordelijkheden na beëindiging of wijziging van het dienstverband	Ja	Ja	X			X
A.6.6	Vertrouwelijkheids- of geheimhoudingsovereenkomsten	Ja	Ja	X			X
A.6.7	Werken op afstand	Ja	Ja			X	X
A.6.8	Melden van informatiebeveiligingsgebeurtenissen	Ja	Ja			X	X
A.7 Fysieke beheersmaatregelen							
A.7.1	Fysieke beveiligingszones	Ja	Ja			X	X
A.7.2	Fysieke toegangsbeveiliging	Ja	Ja			X	X
A.7.3	Beveiligen van kantoren, ruimten en faciliteiten	Ja	Ja			X	X
A.7.4	Monitoren van de fysieke beveiliging	Nee		Aangezien alle bedrijfsinformatie en operationele gegevens in de Cloud worden bewaard en verwerkt, bevindt zich geen gevoelige of waardevolle informatie fysiek binnen het pand.			
A.7.5	Beschermen tegen fysieke en omgevingsdreigingen	Ja	Ja			X	X
A.7.6	Werken in beveiligde gebieden	Ja	Ja		X		X
A.7.7	Clear desk' en 'clear screen'	Ja	Ja			X	X
A.7.8	Plaatsen en beschermen van apparatuur	Ja	Ja			X	X
A.7.9	Beveiligen van bedrijfsmiddelen buiten het terrein	Ja	Ja			X	X
A.7.10	Opslagmedia	Ja	Ja			X	X
A.7.11	Nutsvoorzieningen	Nee		Door het gebruik van een hybride omgeving en het uitblijven van een fysieke server is deze maatregel niet van toepassing.			
A.7.12	Beveiliging van bekabeling	Nee		Door het gebruik van een hybride omgeving en het uitblijven van een fysieke server is deze maatregel niet van toepassing.			
A.7.13	Onderhoud van apparatuur	Ja	Ja			X	X
A.7.14	Veilig verwijderen of hergebruiken van apparatuur	Ja	Ja			X	X
A.8 Technologische beheersmaatregelen							
A.8.1	User endpoint devices'	Ja	Ja			X	X
A.8.2	Speciale toegangsrechten	Ja	Ja			X	X
A.8.3	Beperking toegang tot informatie	Ja	Ja			X	X
A.8.4	Toegangsbeveiliging op broncode	Ja	Ja			X	X
A.8.5	Beveiligde authenticatie	Ja	Ja			X	X
A.8.6	Capaciteitsbeheer	Ja	Ja			X	X
A.8.7	Bescherming tegen malware	Ja	Ja			X	X
A.8.8	Beheer van technische kwetsbaarheden	Ja	Ja			X	X
A.8.9	Configuratiebeheer	Ja	Ja			X	X
A.8.10	Wissen van informatie	Ja	Ja			X	X
A.8.11	Maskeren van gegevens	Ja	Ja			X	X
A.8.12	Voorkomen van gegevenslekken (Data leakage preventie)	Ja	Ja			X	X
A.8.13	Back-up van informatie	Ja	Ja			X	X
A.8.14	Redundantie van informatieverwerkende faciliteiten	Ja	Ja			X	X
A.8.15	Logging	Ja	Ja			X	X

	Beheersaspect		Van toepassing	Geïmplementeerd	Rechtvaardiging			
			Ja / Nee	Ja / Niet	WE	CE	BR	RA
A.8.16	Monitoren van activiteiten	Netwerken, systemen en toepassingen moeten worden gemonitord op afwijkend gedrag en er moeten passende maatregelen worden getroffen om potentiële informatiebeveiligingsincidenten te evalueren.	Ja	Ja		X		X
A.8.17	Kloksynchronisatie	De klokken van informatieverwerkende systemen die door de organisatie worden gebruikt, moeten worden gesynchroniseerd met goedgekeurde klokken.	Ja	Ja		X		X
A.8.18	Gebruik van speciale systeemhulpmiddelen	Het gebruik van systeemhulpmiddelen die in staat kunnen zijn om beheersmaatregelen voor systemen en toepassingen te omzeilen, moet worden beperkt en nauwkeurig worden gecontroleerd.	Ja	Ja			X	X
A.8.19	Installeren van software op operationele systemen	Er moeten procedures en maatregelen worden geïmplementeerd om het installeren van software op operationele systemen op veilige wijze te beheren.	Ja	Ja			X	X
A.8.20	Beveiliging van netwerkcomponenten	Netwerken en netwerkapparaten moeten worden beveiligd, beheerd en beheerst om informatie in systemen en toepassingen te beschermen.	Ja	Ja		X		X
A.8.21	Beveiliging van netwerkdiensten	Beveiligingsmechanismen, dienstverleningsniveaus en dienstverleningseisen voor alle netwerkdiensten moeten worden geïdentificeerd, geïmplementeerd en gemonitord.	Ja	Ja		X		X
A.8.22	Netwerksegmentatie	Groepen informatiediensten, gebruikers en informatiesystemen moeten in de netwerken van de organisatie worden gesegmenteerd.	Ja	Ja		X		X
A.8.23	Toepassen van webfilters	De toegang tot externe websites moet worden beheerd om de blootstelling aan kwaadaardige inhoud te beperken.	Ja	Ja			X	X
A.8.24	Gebruik van cryptografie	Regels voor het doeltreffende gebruik van cryptografie, met inbegrip van het beheer van cryptografische sleutels, moeten worden gedefinieerd en geïmplementeerd.	Ja	Ja		X		X
A.8.25	Beveiligen tijdens de ontwikkelcyclus	Voor het veilig ontwikkelen van software en systemen moeten regels worden vastgesteld en toegepast.	Ja	Ja			X	X
A.8.26	Toegangsbeveiligingseisen	Er moeten eisen aan de informatiebeveiliging worden geïdentificeerd, gespecificeerd en goedgekeurd bij het ontwikkelen of aanschaffen van informatiesystemen.	Ja	Ja			X	X
A.8.27	Veilige systeemarchitectuur en technische uitgangspunten	Uitgangspunten voor het ontwerpen van beveiligde systemen moeten worden vastgesteld, gedocumenteerd, onderhouden en toegepast voor alle activiteiten betreffende het ontwikkelen van informatiesystemen.	Ja	Ja		X		X
A.8.28	Veilig coderen	Er moeten principes voor veilig coderen worden toegepast op softwareontwikkeling.	Ja	Ja			X	X
A.8.29	Testen van de beveiliging tijdens ontwikkeling en acceptatie	Processen voor het testen van de beveiliging moeten worden gedefinieerd en geïmplementeerd in de ontwikkelcyclus.	Ja	Ja		X		X
A.8.30	Uitbestede systeemontwikkeling	De organisatie moet de activiteiten in verband met uitbestede systeemontwikkeling sturen, bewaken en beoordelen.	Ja	Ja		X		X
A.8.31	Scheiding van ontwikkel-, test- en productieomgevingen	Ontwikkel-, test- en productieomgevingen moeten worden gescheiden en beveiligd.	Ja	Ja			X	X
A.8.32	Wijzigingsbeheer	Wijzigingen in informatieverwerkende faciliteiten en informatiesystemen moeten onderworpen zijn aan procedures voor wijzigingsbeheer.	Ja	Ja		X		X
A.8.33	Testgegevens	Testgegevens moeten op passende wijze worden geselecteerd, beschermd en beheerd.	Ja	Ja		X		X
A.8.34	Bescherming van informatiesystemen tijdens audits	Audittests en andere auditactiviteiten waarbij operationele systemen worden beoordeeld, moeten worden gepland en overeengekomen tussen de tester en het verantwoordelijke management.	Ja	Ja			X	X

Legenda: Geïmplementeerd:
Ja: Alle mogelijke maatregelen zijn geïmplementeerd
Nee: Geen enkele beheersmaatregel geïmplementeerd

Rechtvaardiging:
WE: Wettelijke Eis
CE: Contractuele Eis
BR: Business Requirements/Best Practice
RA: Risico Analyse

Delft, 10-02-2025

Aldus vastgesteld door de Directie